BAKIYYE BİN VELÎD

Hicrî ikinci asırda Şam'da yetişen meşhûr hadîs ve fıkıh âlimlerinden. Künyesi, Ebû Yuhmid Külâî'dir.

115 yılında (m. 733) doğdu. 197 (m. 812) senesinde vefât etti. Atiyye isminde bir oğlu vardı. Zürriyeti bu oğlu ile devam etmiştir.

Bakıyye hazretleri kuvvetli bir tahsil görmüştür. Muhammed bin Ziyâd, Buhayr bin Sa'd, Ubeydullah bin Amr, Sevr bin Yezîd ve daha bir çok âlimden ilim öğrenip hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. Hadîste hafız yani yüzbinin üzerinde hadîs-i şerîfi râvîleri ile birlikte ezbere bilirdi. Kendisinden Evzâî, Nuaym bin Hammâd, Dâvûd İbn-i Reşîd, Ali bin Hacer, Amr bin Osman ve daha bir çok âlim hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. Yahyâ bin Muin, Ebû Zur'a ve zamanın diğer âlimleri; "Bakıyye bin Velîd'in sika (güvenilir, sağlam) âlimlerden rivâyette bulunduğu hadîsler huccet, delîl olarak kabûl edilir" demişlerdir. Abdullah bin Mübârek buyuruyor ki; "İsmail bin Iyaş ile Bakıyye'nin hadîsleri bir araya toplansa, Bakıyye'nin hadîsleri bana daha sevimli gelirdi." Bakıyye hazretleri buyuruyor ki, Hammâd bin Zeyd ile hadîs müzâkere ettik. Bana buyurdu ki: "Senin rivâyet ettiğin hadîsler ne kadar kıymetli..."

Bildirdiği hadîs-i şerîfler Müslim'de, Buhârî üzerine yapılan açıklamalarda, Sünen-i Ebî Dâvûd, Nesâî, Tirmîzî ve Sünen-i İbn-i Mâce adlı eserlerde yer almaktadır.

Rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden bazıları:

> "Kim (bir müslümanın) düğün ve benzeri yerlere davet edilirse icabet etsin."
>
> "Şafak sökmeden önce hilâl kaybolursa gecedendir."

---

1) Tezkiret-ül-Huffâz, cild-1, sh. 289
2) El-A'lâm, cild-2, sh. 60
3) Mu'cem-ul-müellifîn, cild-3, sh. 54
4) Mîzân-ül-i'tidâl, cild-1, sh. 331
5) Tehzîb-üt-tehzîb, cild-1, sh. 473
6) Târîh-i Bağdâd, cild-7, sh. 123